

zaaknummer 2014 W 1239

24 juni 2016

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],

geboren op [datum],

wonende te [plaats],

hierna te noemen: klaagster,

juridisch adviseur: mr. H.J.P.M. van Berckel-van der Rijken, advocaat te Breda,

tegen:

[naam],

geboren op [datum],

de persoon over wie geklaagd wordt,

hierna ook te noemen: aangeklaagde,

ten tijde van de klacht volgens klaagster werkzaam als pastoraal jongerenwerker in de [parochie] te [plaats].

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 30 september 2014.

Op 23 januari 2015 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], vicaris-generaal van het Bisdom Roermond.

Op 4 januari 2016 is bij de griffie het rapport ingekomen dat is opgemaakt door J.S. Oude Breuil, bijzonder griffier bij de Klachtencommissie.

Op 20 januari 2016 is bij de griffie van de zijde van klaagster een reactie ingekomen op het rapport.

Op 5 februari 2016 is bij de griffie een reactie van [naam] ingekomen op het rapport.

Op 25 mei 2016 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klaagster is verschenen. Zij heeft haar standpunt toegelicht. Zij werd bijgestaan door haar juridisch adviseur mr. Van Berckel-van der Rijken voornoemd.

Namens het Bisdom zijn verschenen [naam] voornoemd en [naam], hoofd juridische zaken van het Bisdom Roermond.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klaagster is de oudste in een gezin van 4 kinderen. Zij is beschermd opgegroeid in het dorp [dorp]. Na de lagere school gingen de meeste meisjes zoals gebruikelijk naar de huishoudschool. Omdat klaagster meer kon, ging zij naar de MMS buiten haar dorp en werd haar wereld groter.

Toen zij 14, 15 jaar oud was en in de tweede of derde klas van de MMS zat, begin jaren '70, werd er in haar dorp jongerenwerk georganiseerd bij de Stichting [naam]”, naar klaagsters stellige indruk vanuit de kerk, waarbij kapelaan [naam] en deken [naam] de verantwoordelijken waren. Omdat er verder nauwelijks iets te doen was, gingen alle pubers daar naar toe, en het voelde vertrouwd omdat het vanuit de kerk was. Aangeklaagde had de leiding over deze bijeenkomsten. Klaagster schatte hem op 30-35 jaar oud. Hij had haar verteld de priesteropleiding te volgen op het seminarie van [naam]. Klaagster wist niets op seksueel gebied. Aangeklaagde bood een luisterend oor voor klaagsters puberprobleempjes. Klaagster was blij met die aandacht. Op enig moment vroeg aangeklaagde of klaagster eerder wilde komen of na afloop langer wilde blijven. Ze kreeg ook een sleutel van het gebouw. Na afloop kreeg ze eerst een glaasje wijn van aangeklaagde en dan zaten ze samen op de bank. In eerste instantie begon het misbruik met wat kussen. Vervolgens moest klaagster het geslachtsdeel van aangeklaagde vasthouden en daarna ook aftrekken. Vervolgens moest klaagster aangeklaagde ook oraal bevredigen. Aangeklaagde betastte klaagster tijdens deze handelingen. Het misbruik vond niet alleen plaats in het gebouw van het jongerenwerk. Klaagster werd ook gevraagd mee te lopen naar de bushalte waar aangeklaagde naar toe moest. Onderweg moest ze dan op een bankje zitten en dezelfde handelingen verrichten.

Na verloop van ongeveer twee jaar heeft klaagster geprobeerd met haar vader te spreken over deze gebeurtenissen omdat ze toch de indruk had dat het allemaal niet klopte. Aangeklaagde was ook een stuk ouder dan zij. Maar haar vader geloofde haar niet, ook niet nadat ze het wel drie keer had aangekaart. Hij werd boos en heeft klaagster zelfs geslagen. Hij is in 1976 overleden en klaagster heeft nooit meer met hem daarover kunnen praten.

Op enig moment kwam er een nieuwe dominee in het dorp. Hij bracht zijn 18-jarige zoon mee die ook naar het jongerenwerk kwam. Aangeklaagde vond dat maar niets en sprak er ook zo over met klaagster. Uiteindelijk is klaagster met de domineeszoon (haar huidige echtgenoot) naar [plaats] vertrokken. Ze heeft aangeklaagde daarna nooit meer gezien.

2.2. Klaagster heeft ongeveer 20 jaar geleden met haar echtgenoot gesproken over het misbruik. Met haar moeder, broertje en zusjes heeft zij er nooit over gesproken.

Door het gebeuren heeft klaagster in de periode tussen haar 14^e en 18^e jaar eigenlijk geen onbezorgde jeugd gehad. Ze verweet zichzelf enerzijds dat ze er naar toe ging en anderzijds stelde ze vast dat ze de seksuele handelingen absoluut niet prettig vond. Het was haar enige uitlaatklep.

Klaagster heeft zich jarenlang schuldig gevoeld door dit misbruik. Ze dacht dat het haar eigen schuld was. Klaagster is in de loop van de jaren driemaal in therapie geweest. Ze heeft moeten vaststellen dat dit haar is overkomen en dat zij er zelf niets aan kon doen. Met name de laatste psychotherapeut heeft dat goed aan haar duidelijk kunnen maken. Zij heeft een en ander een plek kunnen geven. Klaagster gebruikte al jaren anti-depressiva maar is er na deze melding mee gestopt. De kalmeringstabletten zijn tijdens de begeleiding van [naam] afgebouwd.

2.3. Klaagster beoogt met de procedure erkenning te krijgen voor hetgeen haar is overkomen. Ze vindt het belangrijk dat haar stem wordt gehoord.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

De vicaris-generaal heeft namens de Bisschop in zijn reactie gesteld dat onderzoek is verricht naar de instelling “[naam]”. Daarbij is gebleken dat in augustus 1970 de Stichting [naam] “[naam]” te [plaats] is opgericht. Het werkgebied van deze Stichting strekte zich onder meer uit naar de gemeente [dorp]. Er is niet gebleken van een relatie met de parochie in [dorp] dan wel met een (andere) kerkelijke instelling.

Hij heeft een kopie bijgesloten uit een in de archieven van de gemeente Vaals aangetroffen personeelsoverzicht, waarop staat vermeld dat op 1 september 1973 ene [naam] is aangesteld als vormingsleider. Sedert begin jaren '70 was het jongerenwerk volledig gesecculariseerd. De parochie was destijds nog slechts zijdelings betrokken bij het kindervakantiewerk, zo werd bij navraag door een kapelaan uit die dagen verteld.

Ook is navraag gedaan bij de opleiding in [seminarie]. De opleiding is pas in 1974 opgericht en navraag heeft geen enkele aanwijzing opgeleverd dat een zekere [naam] op enig moment daar gestudeerd heeft.

Kapelaan [naam] en deken [naam] zijn beiden overleden. Kapelaan [naam] was sinds 1 augustus 1970 werkzaam aan de MAVO-school in [dorp] en de LTS in [plaats] als moderator en deed in die tijd alleen de hoognodige assistenties. Verder was hij niet meer bij de parochie [dorp] betrokken. In 1972 heeft hij het priesterambt verlaten.

Hij concludeert dat geen aanwijzingen zijn gevonden dat er een relatie is tussen het misbruik dat klaagster is overkomen en de R.-K. Kerk.

Het misbruik wordt wel zeer betreurd en had niet mogen plaatsvinden.

Het valt echter niet onder de Procedure, zodat de klacht niet ontvankelijk dient te worden verklaard.

4. De beoordeling

4.1. Volgens artikel 1.1 van de Procedure is deze van toepassing indien iemand een klacht heeft ingediend inzake seksuele gedragingen jegens hem of haar □ door een persoon die betaald of onbetaald als functionaris van een kerkelijke instelling van de R.-K. Kerkprovincie van Nederland werkzaam is dan wel werkzaam was, of door een persoon die op basis van een zending of opdracht van een kerkelijke gezagsdrager van de R.-K. Kerkprovincie van Nederland in een burgerlijke instelling werkzaamheden verricht of heeft verricht.

4.2 Blijkens voornoemd rapport van de bijzondere griffier is de penningmeester dhr. [naam] gehoord, die destijds deel uitmaakte van het eerste bestuur van de [Stichting]. Deze heeft onder meer verklaard dat de cursussen werden gegeven door vormingsleiders, betaalde krachten die vielen onder het Ministerie van Onderwijs en werden gesubsidieerd door de gemeente [plaats] en aangesloten gemeenten. Hij kan zich goed herinneren dat [naam] ook vormingsleider is geweest. Het vormingscentrum "[naam]" had niets te maken met een kerkelijke instelling van de R.-K. Kerk in Nederland, dus ook met geen enkele parochiekerk. De voorzitter van het bestuur van "[naam]" was kapelaan [naam], gevraagd voor het voorzitterschap vanwege zijn bestuurlijke kwaliteiten, niet omdat hij kapelaan was. De bijzondere griffier heeft tevens een onderzoek ingesteld in het Katholiek Documentatiecentrum te Nijmegen. Uit haar onderzoek is gebleken dat in 1970 de Stichting voor [scholen] en andere instellingen voor partieel vormend onderwijs voor meisjes in het Bisdom Roermond overging in de Landelijke Stichting [naam]. In 1971 werd dit bekrachtigd door middel van een notariële akte, ingeschreven in het Openbaar Centraal Stichtingenregister onder nummer [nummer]. Uit het onderzoek is niet gebleken dat vormingsleiders vanuit de stichting "[naam]" buiten de gemeente [plaats] vormingsactiviteiten uitvoerden voor de R.-K. Kerk, in dit geval de [parochie] in [dorp].

De klachtencommissie moet uit het voorgaande concluderen dat - hoewel het vanuit het gezichtspunt van klaagster te begrijpen is dat de bijeenkomsten destijds in een kerkelijke sfeer plaatsvonden - er geen sprake is van een kerkelijke instelling als bedoeld in artikel 1.1. van de Procedure, waarbinnen aangeklaagde werkzaam is geweest doch van een burgerlijke instelling.

Evenmin is aannemelijk geworden dat aangeklaagde op basis van een zending of opdracht van een kerkelijke gezagsdrager van de R.-K. Kerkprovincie van Nederland in deze burgerlijke

instelling werkzaamheden heeft verricht.

Nu geen sprake is van een kerkelijke instelling noch van een persoon die op basis van een zending of opdracht van een kerkelijk gezagsdrager van de R.-K. Kerkprovincie Nederland in een burgerlijke instelling werkzaamheden heeft verricht, kan de Klachtencommissie niet anders dan de klacht van klaagster niet-ontvankelijk verklaren.

5. De beslissing

De Klachtencommissie verklaart klaagster niet-ontvankelijk in haar klacht.

Deze beslissing is vastgesteld op 24 juni 2016 door mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, zr. J.G.M. Verwijs, O. Praem. en drs. L. Erfteijer, leden, bijgestaan door drs. M.G.M. van Rijnstra, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.